

Inventering av kärlväxter i naturreservatet Engsö, år 2009

Bengt Stridh, Christina Flint Celsing och Sören Larsson

Adam och Eva, växande i naturbetesmark på Långholmen. Foto Bengt Stridh.

Bakgrund

Uppdraget bestod i att inventera kärlväxter i anslutning till torp och gårdar samt att återbesöka äldre fyndplatser inom naturreservatet Engsö. Uppdragsgivare har varit Länsstyrelsen i Västmanlands län, kontaktperson Liselott Sjödin Skarp.

Metod

Vi har via Länsstyrelsen fått tillgång till kartor visande på ungefär 90 torp och gårdar samt äldre fynduppgifter för ett urval av kärlväxter ur Länsstyrelsens databas FloFa. Uppgifterna omfattade 124 poster för 40 olika arter, dels från huvudön Ängsö dels från öarna Fagerön, Granskär, Hallingen, Långholmen och Måholmen. Uppgifternas ålder hade följande fördelning

1950-tal	2 %
1970-tal	35 %
1980-tal	40 %
1990-tal	23 %

Under arbetets gång har även ytterligare uppgifter inhämtats från Lennart Gladh, tidigare tillsynsman för naturreservatet Engsö, och från personer vi mött under inventeringen.

Inventeringen påbörjades under andra halvan av juni 2009 och pågick fram till början av augusti 2009. Vi delade upp Ängsö i tre inventeringsområden. Bengt inventerade öarna 21 juni till 7 augusti, Christina inventerade huvudön öster om landsvägen 14 juni till 10 augusti och Sören inventerade området väster om landsvägen på huvudön 22 juni till 3 augusti. Den 30 juni hade Floraväktarna en gemensam utflykt till en hage vid Kocktorp. Noteringar från den utflykten är också rapporterade. Inför den 30 juni gick Christina ett par timmar på östra Ängsö med Lennart Gladh som guide. Kortare besök hade dessförinnan gjorts på Måholmen den 17 maj och Fagerön 3 juni i samband med utflykter arrangerade av Länsstyrelsen, med Lennart Gladh respektive Ann-Christine Kihl som guide.

Merparten av lokalerna har besökts, med ledning av de uppgifter som funnits att tillgå. Ett generellt problem med de äldre uppgifterna har dock varit att noggrannheten i angivelserna varierade mycket och att beskrivningarna ofta var så vaga att det blir ett stort område att eftersöka. Detta gör att det kan vara svårt att veta om vi letat på rätt plats. De koordinater som funnits i FloFa är ej bestämda med GPS och i förvånansvärt många fall direkt felaktiga, vilket gällde cirka 50 % av koordinaterna från såväl öarna som fastlandet.

Koordinater för de gjorda fynden har bestämts med GPS, vilket vanligtvis gett en noggrannhet på ± 10 meter eller bättre. Ibland har det funnits anledning att ange en annan noggrannhet. Det gäller inte bara mindre säkra koordinater utan även om en art funnits över ett större område än ± 10 meter, då istället noggrannhet kan ha satts till exempelvis ± 25 meter.

Antal har i de flesta fall räknats eller uppskattats för de sällsyntare arterna.

Vi har haft dispens från Länsstyrelsen för insamling av beläggexemplar i samband med inventeringen. Beläggen kommer att sändas till Naturhistoriska Riksmuseet för kontroll och inläggning i herbariet.

Resultat

I bilaga 1 listas de 113 kärleväxter inom Engsö naturreservat som i samband med inventeringen noterats som naturvårdsintressanta. I tabellen redovisas arter som är funna under inventeringen (68-69 arter), arter som aktivt eftersökts men ej återfunnits (6 arter) och arter som finns angivna i litteraturen men som ej aktivt eftersökts under denna inventering (38 arter).

Resultaten har redovisats till Länsstyrelsen i form av Excel-filer enligt Artportalens mall för kärleväxter (se Artportalen). Notera att det även finns uppgifter om arter som eftersökts men ej återfunnits. En markering har då gjorts i kolumnen "Ej återfunnen". En del uppgifter är andrahandsuppgifter och då har en markering gjorts i kolumnen "Andrahandsuppgift".

Till Länsstyrelsen har också lämnats en sammanställning för öarna utöver Ängsön visande på vilka av de äldre lokalerna som besökts samt om återfynd gjorts eller inte. Av bilaga 2 framgår några andra intressanta fynd som gjorts utöver de eftersökta äldre fynduppgifterna.

Inventeringen uppmärksammades av Västmanlands Läns Tidning genom ett reportage infört i juli 2009.

Skötselbehov

Många naturvårdsintressanta arter är knutna till marker som varit hävdade genom bete och slåtter. Delar av markerna hävdas fortfarande genom bete, medan slåtter är mer sällsynt. Generellt är det nödvändigt med fortsatt, och i vissa områden ökad hävd, för att den naturvårdsintressanta floran ska fortleva. I några fall kan det vara värt att jobba med utökad fällindelning. Sent betespåsläpp på torrbackar skulle gynna bland annat jungfrulinarterna, trift, backsippa, solvända samt Adam och Eva.

Skötseln vid torpen är ibland inriktad på kortklippta gräsmattor och föga odling i t.ex. trädgårdsland. Det medför att gamla ”torparter” som till exempel bolmört, hjärtstilla, riddarsporre och nässelsnärja ofta minskat eller har försvunnit. Många är intresserade av att veta vilka växter man har på ”sin” mark och det vore mycket värdefullt att informera boende, hyresgäster och arrendatorer om den flora som finns eller funnits i anslutning till torpen och den skötsel som den önskar för att trivas.

Fagerön

Luden johannesört. Arten växte, vanligen öppet på frisk till torr mark, längs en drygt kilometer lång sträcka i västra och norra kanten av ön. Marken betas idag, men var fram till restaureringen för några år sedan planterad med gran. På några ställen fanns uppslag av lövsly som borde röjas bort.

Fortsatt bete är viktigt för att hålla tillbaka igenväxningen.

Måholmen

Fortsatt bete är viktigt för att förhindra igenväxning av naturbetesmarkerna där bland annat **Adam och Eva** verkade trivas. Endast ett årsexemplar sågs av **spåttistel**. Den var mindre än 1 dm hög med en blomma och en stjälk verkade avbetad. Det kan därför finnas anledning att följa upp hur betet påverkar spåtisteln. Enklast att inventera är den sannolikt genom att räkna vinterståndare på våren innan betet börjar.

Snöbär. En buske som sågs vid några gårdar på öarna var snöbär. Snöbär är en otrevligt konkurrensstark buske som bör hållas tillbaka. Invid huset på Måholmen fanns ett par stora bestånd av snöbär, som väl var cirka (50-)100 m² till ytan.

Långholmen

Många marker som tidigare sannolikt betats håller nu på att växa igen med buskar, vilket utgör ett hot mot flertalet hävdgynnade växter.

Adam och Eva. Hävd saknas på flera av de platser där Adam och Eva enligt hörsägen ska finnas. Arten ska förra året ha påträffats bl.a. vid infarten till den f.d. vägen till Norrudden. Där måste dock slånbuskagren begränsas, eller röjas bort, om arten ska klara sig.

Knippnejlika. Arten gynnas av markstörning och missgynnas av igenväxning. I vägdikey öster om vägen nordväst om Lilla Långholmen fanns uppskattningsvis minst 400 plantor på en sträcka av 50 meter (år 1977 uppgavs 5 exemplar). Arten verkar ha gynnats av den dikning som gjordes där för några år sedan. Med tiden när vegetationen sluter sig ytterligare kommer knippnejliken säkert att minska.

I 90-graderskurvan vid infarten till den före detta vägen till Norrudden fanns cirka 55 plantor (år 1986 uppgavs 12 exemplar). Knippnejlika sägs även ha funnits på andra (södra) sidan vägen, men där var idag igenväxt med slån och inga plantor påträffades.

Paddfot. Arten växte intill väggfoten vid tre av byggnaderna, bland annat i en rabatt vid boningshuset. Här är viktigt att de boende informeras om att arten växer där och värdet av att den bevaras. Vid de två övriga byggnaderna hade igenväxning motverkats av att det där fanns betande djur som höll vegetationen i schack.

En annan rabattväxt vid Stora Långholmen var **hjärtstilla**.

Rödmålla. En art i minskande, som påträffades i ett mindre bestånd på hårt trampad mark vid Stora Långholmen. Arten skulle sannolikt försvinna om djuren slutade beta området.

Vid **Stora Pukskär** fanns en fin lövskog med utspridda hasselbuskage och en matta av små askar på marken som visade att ask fanns bland träden. Till skillnad från Granskär fanns här inga andra buskar än hassel och markvegetationen var tämligen lågvuxen. Det gav nästan intrycket av att vara en park, vilket kan vara ett resultat av att före detta slätter. **Myska** växte i stort antal. Lennart Gladh hade vid ett besök år 1986 angivet 1000-tals exemplar och så är det fortfarande. Här fanns även arter som blåsippa, underviol, trolldruva och vårärt. **Natt och dag** (lundkovall) fanns spridd över stora delar av Stora Pukskär. **Långsvingel** sågs år 1986 i enstaka tuvor, men återfanns ej idag. Ön skulle kunna utgöra en lämplig växtplats för nästrot.

Granskär

Ingen hävd alls idag, annat än påverkan av vildsvin. Markvegetationen närmast den foderautomat för vildsvin som påträffades hade blivit bortnött av vildsvinens tramp, sannolikt kom de till ön för cirka tre år sedan. Foderautomater sägs finnas även på Långholmen och Hallingen.

Utan hävd kommer de idag öppna ängsartade gläntorna, sannolikt förr hävdade marker, troligen att växa igen med svårgeometrisk buskar som måbär och skogstry. Det kan möjligen på sikt påverka arter som **korskovall** och **hartmansstarr** negativt.

Ängsön, östra delen

Vid Solvik växte flera ovanliga arter, till exempel **hjärtstilla**, **gråmalva** och **lungrot**. Där ska också ha funnits **bolmört**.

Vid dassen intill Lilla och Stora Näs växte **hjärtstilla**, trots att de senare år ha klippts ner. Intill torpet Lilla Näs 2 hävdas ett stycke vägren. Där växte ett frodigt bestånd av **korskovall**, den ljusgula varieteten. Här bör hävden uppmuntras och säkerställas.

Vid Ektorps ska det enligt hörsågen fram till år 2009 ha funnits **Sankt Pers nycklar** (två exemplar år 2008 och ett exemplar år 2007, inga exemplar påträffades nu). Hagen betas sedan några år tillbaka av får.

Torpen Kocktorp 1 och 2 omgavs delvis av åkermark och hagen norr om Kocktorp (öster om Ektorps) betas av får. Där återfanns enstaka förekomster av **solvända**, men annars företrädesvis avbetat gräs.

I hagen 200 m öster om Kocktorp ligger sannolikt den mest intressanta hagen på Ängsö. Den har på senare år betats sent av får, och stundtals endast av vilt. Hagen var målet för floraväktarnas träff den 30 juni och är också utflyktsmål för många fjärilsintresserade i länet. Där växte bland annat **hartmansstarr** och många andra starr- och gräsarter, **jungfrulin** i mängder och **ängsskära** i nära tusental. Här bör man som förvaltare särskilt värna om den fortsatta skötseln och bevarandet av floran.

Vid Hagalund var röjt kring torpet. I hagen intill, som avgränsades med färist, växte på ena sidan vägen rikligt med **ängsskära** och **jungfrulinarter** (toppjungfrulin?). Den andra sidan vägen var mer igenvuxen.

Vid Åkeräng och Lustigbo hade **odört** lämnats kvar, vilket var mycket positivt.

Ängsön, längs Grisfjärden

Grisfjärden bestod av både fuktig/våt mark, steniga partier och väl avbetade strandängar, och betades i sin helhet av två olika besättningar nötkreatur. Där fanns gott om **jungfrulin**, **solvända** och **grönvit nattviol**.

Vid Högsholm fanns en fin obetad ekdunge med gott om **Natt och dag** och **ängsskära**.

Ängsön, västra delen

Vid Prästgården fanns exempel på vilken positiv effekt en träda kan skapa.

Vid området kring Ängsö slott och kyrkan fanns, eller har funnits, värdefulla ”kulturväxter” som till exempel bolmört, riddarsporre, nässelnärja, hundtunga, mjukdån, körvel. Stora arealer verkar sköts idag som gräsmatta, genom slåtter med röjsåg där växtmaterialet lämnas, kemisk ogräsbekämpning vid rabatter och kring byggnader. Här vore mycket värdefullt med information till boende och skötselansvariga om den flora som finns där och den skötsel som den önskar för att trivas.

En ändrad betesregim där de allra torraste backarna fick ett senarelagt betespåsläpp skulle sannolikt gynna torrängsfloran, t.ex. vid Berg och Ängsö prästgård. Vid Skurusund fanns exempel på en sådan regim. Betesmarkerna kring Tjärn och Berg utgjordes av mycket stora fällor, vilket innebär att betestrycket är svårt att styra.

Diskussion och behov av fortsatt arbete

En mycket begränsad tid har stått till förfogande för denna inventering. Det skulle vara önskvärt att kunna utföra en utförligare inventering, då det säkert finns mycket kvar att upptäcka inom Engsö naturreservat.

Årets inventering startade först under sommaren. Det var därför alltför sent att inventera växter som blommor redan under maj, exempelvis Adam och Eva. En inventering av Adam och Eva måste göras när den blommor, för att man ska få en rättvis bild av förekomst och numerär. Ett förslag är därför att årets inventering kommande år kompletteras med en inventering som i tid ligger tidigare under säsongen.

Många kända uppgifter saknas i Länsstyrelsens databas FloFa, som till stor del varit utgångsuppgifterna för vår inventering. En genomgång av uppgifter i äldre inventeringar bör göras. Det gäller bland annat uppgifterna i Länsstyrelsens rapport 1985:10, som baseras på en inventering som gjordes 1983-1984 och en rapport utgiven av Naturvårdsverket (Lindahl & Wessberg, 1971). Många uppgifter är även kända av Lennart Gladh.

Det har även visat sig att uppgifterna i FloFa inte alltid har ordagrant återgivet uppgifterna i Västmanlands flora (Malmgren, 1982) vilket inneburit att detaljerad information om växtplatsen ibland saknats och att eftersök därmed gjorts på fel platser. Om ytterligare inventeringar ska göras baserat på uppgifter i FloFa, på Ängsö eller andra platser, bör därför uppgifterna kontrolleras i Malmgrens flora före inventeringarna.

En idé som föreslagits är att låta göra en informationsbroschyr riktad till markägare, hyresgäster och arrendatorer inom Engso reservat. Syftet skulle vara att översiktligt informera om floran i naturreservatet och att informera om skötselråd.

Möjligen kunde det vara intressant att även låta göra en inventering av odlade kulturväxter vid gårdarna, för att se om där finns gamla sorter som skulle kunna vara värda att bevara.

Referenser

Gladh, Lennart m.fl. 2009. Muntlig referens.

Lindahl, Ulf & Wessberg, Christina. 1971. Ängsö. Inventering, dokumentation och planering. Statens Naturvårdsverk, Naturvårdsbyrån.

Malmgren, Ulf. 1982. Västmanlands flora. Stockholm, Forskningsrådets förslagstjänst.

Skoglund, Thomas. 1985. Något om kärlväxtfloran i Ängsöarkipelagen. Länsstyrelsen i Västmanlands län 1985: 10.

Bilagor

Bilaga 1: Kärlväxter med naturvårdsintresse inom naturreservatet Engso.

Bilaga 2: Word-fil med GPS-spår som visar besök gjorda av Bengt Stridh.

För artfynd inlämnade från respektive inventerare, se Artportalen. Notera att det även finns uppgifter om arter som eftersökts men ej återfunnits. En markering har då gjorts i kolumnen ”Ej återfunnen”. En del uppgifter är andrahandsuppgifter och då har en markering gjorts i kolumnen ”Andrahandsuppgift”.

För öarna utöver huvudön finns hos Länsstyrelsen också en Excel-fil baserat på utdrag ur Länsstyrelsens databas FloFa ,visande på vilka fynd som återfunnits eller ej.

Bilden ovan: Naturvårdare på Måholmen, den 17 maj 2009.

Bilden till vänster: Knippnejlika i vägdike vid Lilla Långholmen.

Foto: Bengt Stridh.

Bilaga 1

Naturvårdsintressanta kärlväxter inom naturreservatet Engsä. I filen redovisas arter som är funna under inventeringen, arter som aktiv eftersökts men ej återfunnits och arter som finns angivna i litteraturen men som ej aktivt eftersökts under inventeringen.

A = mycket högt regionalt eller nationellt intresse, främst rödlistade arter och ÅGP-arter, viktiga att följa upp i detalj och aktivt lägga in med avseende på skötsel i en skötselplan.

B = måttligt-högt regionalt eller nationellt intresse, viktiga att följa upp något sätt och att omnämna i områdesbeskrivningar i en skötselplan.

C = naturvårdsintressanta i allmänhet. Arter av visst regionalt eller nationellt intresse eller indikatorarter.

Art	Naturvårds-intresse	Funnen	Sökt ej funnen	Ej sökt	Kommentar
Adam och Eva	A	1			Fridlyst
Alm	A	1			Förslag till Rödlista 2010.
Ask	A	1			Förslag till Rödlista 2010.
Backklöver	A	1			Förslag till Rödlista 2010.
Backsippa	A	1			Fridlyst. Förslag till Rödlista 2010.
Bergbräsma	A			1	Långholmen 1 av 3 spontana förekomster i Västmanland enligt Malmgrens flora
Bolmört	A	1			Förslag till Rödlista 2010.
Brudsporre	A			1	Fridlyst
Desmeknopp	A			1	Förslag till Rödlista 2010.
Glansnäva	A	1			Endast på Långholmen i Västmanland
Gråmalva	A	1			Rödlistad NT
Gulplister	A	1			Tre fynd i Västmanland enligt Malmgrens flora
Hartmansstarr	A	1			Nio lokaler i Västmanland, varav sex förstörda enligt Malmgrens flora
Hjärtstilla	A	1			Rödlistad NT. Ibland odlad
Hundtunga	A	1			
Hålrot	A	1			Rödlistad EN.
Jättestarr	A	1			Förekomst enligt Lennart Gladh på Långholmen
Klasefibbla	A			1	Förslag till Rödlista 2010.
Knippnejlika	A	1			Fridlyst. Rödlistad EN
Korskovall	A		1		Rödlistad NT
Krissla	A			1	Gammalt fynd från Ängsön
Luden johannesört	A	1			Endast på Fagerön i Västmanland
Lungrot	A	1			Förslag till Rödlista 2010.
Låsbräken	A	1			Förslag till Rödlista 2010.
Mjukdån	A		1		
Nästrot	A			1	Fridlyst.
Odört	A	1			
Paddfot	A			1	Rödlistad NT
Pimpinell	A			1	Rödlistad NT
Riddarsporre	A		1		Rödlistad NT, osäkert om den finns kvar?
Rödmålla	A	1			I minskande

Art	Naturvårds- intresse	Funnen	Sökt ej funnen	Ej sökt	Kommentar
Sandlök	A	1			Två aktuella lokaler i Västmanland enligt Malmgrens flora.
Sandviol	A			1	Förslag till Rödlista 2010.
Skogslök	A	1			
Solvända	A	1			Huvudsakligen inom Engsö NR i Västmanland.
Spåtistel	A	1			
Strandviol	A			1	Förslag till Rödlista 2010.
Toppjungfrulin	A	1			Rödlistad VU.
Trift	A		1		
Ulltistel	A		1		En lokal i Västmanland enligt Malmgrens flora.
Ullört	A	1			
Vit fetknopp	A	1			Fyra av fem fynd i Västmanland inom Engsö NR enligt Malmgrens flora.
Vit kattost	A		1		Rödlistad VU, osäkert om den finns kvar?
Äkta vallört	A	1			
Ängsskära	A	1			Förslag till Rödlista 2010.
Backskafting	B			1	
Bergmynta	B	1			
Blodnäva	B	1			
Blålusern	B	1			
Darrgräs	B	1			Indikatorart, i minskande.
Gulsippa	B			1	Ett nyfynd enligt Länsstyrelsens rapport 1985: 10. Få förekomster i Västmanland.
Hampflockel	B			1	
Harmynta	B	1			
Kantig fetknopp	B	1			Huvudsakligen inom Engsö NR i Västmanland.
Knägräs	B	1			
Knölsmörbomma	B	1			
Kungsmynta	B	1			Nästan bara på Mälaröar i Västmanland.
Kärnbräken	B			1	Få förekomster i Västmanland.
Kärrvial	B			1	
Luddlosta	B	1			Indikatorart.
Lundkovall	B	1			
Långsvingel	B			1	
Mistel	B			1	Fridlyst.
Myskmadra	B	1			
Nässelsnärja	B	1			
Oxtunga	B	1			
Rävstarr	B	1			
Slokstarr	B			1	
Småborre	B	1			
Sparvnäva	B	1			
Spenört	B	1			
Underviol	B	1			

Art	Naturvårds- intresse	Funnen	Sökt ej funnen	Ej sökt	Kommentar
Vildlin	B			1	
Vippärt	B			1	Förekomst enligt L. Gladh på Långholmen.
Ängsnäva	B			1	
Axslinga	C			1	
Backlök	C	1			
Bergkorsört	C	1			
Bergven	C	1			
Blåsuga	C	1			
Brunklöver	C	1			Endast ett fynd på Mälarslätten efter 1950-talet enligt Malmgrens flora.
Etternässla	C			1	
Fältmalört	C	1			
Gaffelbräken	C	1			
Getväppling	C	1			
Gullpudra	C			1	
Harklöver	C	1			
Humlelusern	C	1			
Hundrova	C	1?			Odlad.
Jungfrulin	C	1			
Körvel	C	1			
Liten fetknopp	C	1			
Lundbräsma	C			1	
Lundtrav	C	1			
Malört	C	1			Odlad.
Mandelblomma	C	1			
Nässelklocka	C			1	
Pestskräp	C			1	
Revsuga	C			1	Förvildad?
Rundhagtorn	C			1	
Snårstarr	C			1	
Spenatskräppa	C	1			Förvildad kulturväxt.
Springkorn	C			1	
Sprödarv	C			1	
Storrams	C			1	
Tandrot	C			1	
Trubbhagtorn	C			1	
Vattenfräne	C			1	
Vattenstäkra	C			1	
Vildpersilja	C	1			
Vitknavel	C			1	
Vårveronika	C	1			
Ålandsrot	C	1			Odlad – förvildad.
113	113	68	6	38	

Bilaga 2

Översikt visande på andra intressanta fynd från år 2009, påträffade på öarna inom naturreservatet Engsö exklusive Ängsön. Gult = nyfynd jämfört med Malmbergs flora från år 1982.

Art	Långholmen	Måholmen	Granskär	Fagerön	Hallingen	Kommentar
Backlök	1	1	1	1		
Bergkorsört	1		1	1		
Bergmynta	1	1	1			
Bergven	1		1			
Blodnäva	1					
Blåsuga				1		
Brunklöver				1		
Darrgräs		1	1	1		
Gaffelbräken	1					
Getväppling	1					
Glansnäva	1					Gammalt fynd ej eftersökt. Hittad på ny lokal (Stora Puskär).
Grönknavel		1				
Harklöver	1	1		1		
Harmynta	1	1		1		
Humlelusern	1	1				
Hundrova (odlad)	?					
Jungfrulin	1	1	1			
Kantig fetknopp	1					
Knägräs		1	1	1		Knägräs på Fagerön tips av Lennart Gladh.
Knölsmörblomma		1				
Liten fetknopp				1		
Luddlosta	1	1				
Lundtrav		1		1		
Mandelblomma	1			1		
Oxtunga	1					
Rävstarr				1		
Rödmålla	1					
Småborre	1	1	1	1		
Sparvnäva	1	1		1		
Underviol	1					
Vit fetknopp	1					
Vårveronika	1					

Bilaga 3

Word-fil med GPS-spår som visar besök gjorda av Bengt Stridh.

2009-05-17 Måholmen

Utflykt anordnad av Länsstyrelsen, med Lennart Gladh som guide. Adam och Eva blommade.

2009-06-03 Fagerön

Utflykt anordnad av Länsstyrelsen, med Ann-Christine Kihl som guide.

2009-06-21 Fagerön
Inventering. Bengt Stridh.

2009-06-27 Fagerön
Inventering. Bengt Stridh. Maria Lindén följeslagare.

2009-06-30 Ängsö

Floraväktarutflykt, Kocktorp. GPS-koordinater lämnade till Christina Flint-Celsing.

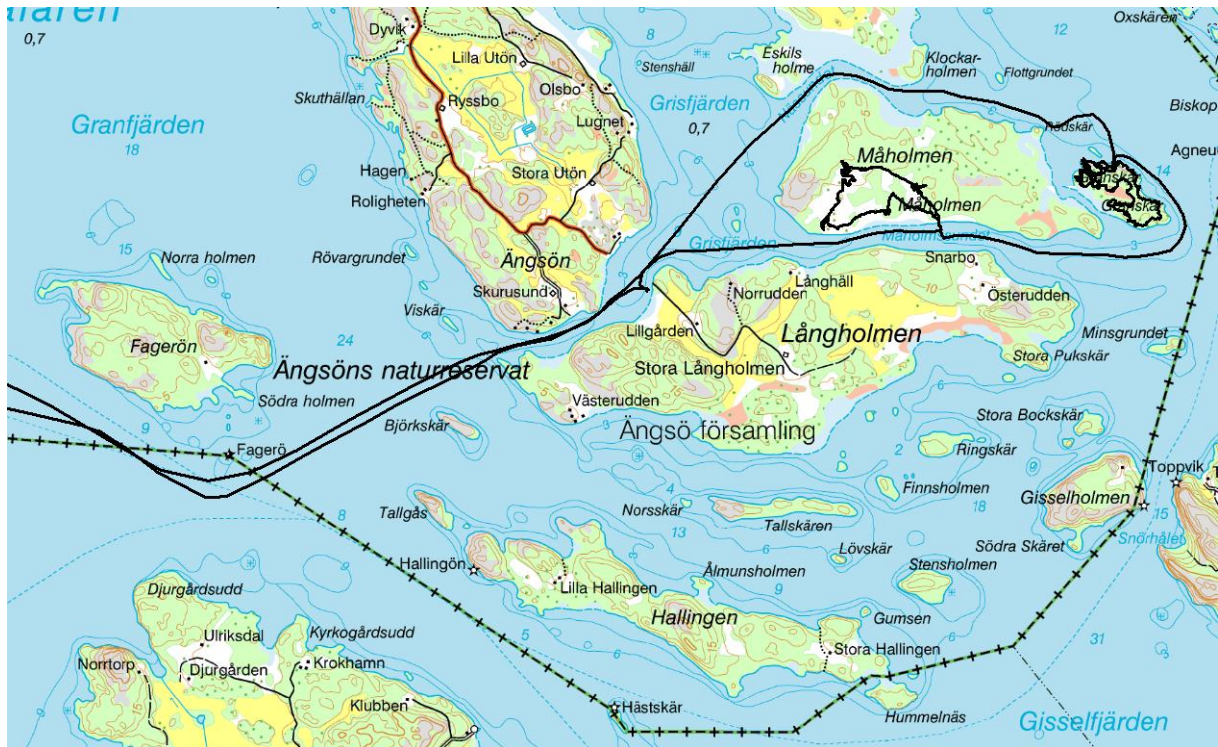
2009-08-02 Långholmen

Inventering. Bengt Stridh.

2009-08-05 Granskär och Långholmen

Inventering. Bengt Stridh. Maria Lindén följeslagare.

2009-08-07 Långholmen och Granskär

Inventering. Bengt Stridh. Maria Lindén följeslagare.

